

BELEIDSPLAN

Open State Foundation

Lex Slaghuis, Stef van Grieken, Alper Çugun

Amsterdam, September 2012

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Achtergrond	2
Wie zijn Het Nieuwe Stemmen?	2
Wie zijn Hack de Overheid?	2
Wat is de Open State Foundation?	2
Visie & Doelstelling	2
Toekomstplannen	2
Programma's	2
Open Government	2
Hack de Overheid – Hackathons 2012	8
Open Cultuur Data	910
Open Onderwijs Data	1011
Open Zorg Data	1112
Open Aid Data	11
Open Financiële Data	21
Open Politics	23
Wettenstrijd	23
Nu.nl/politiek	24
WieKiesJij	25
.Dev	25
Politwoops	25
Toeval of Niet	26
Organisatie	27
Rollen en Verantwoordelijkheden	17
Community	18
Communicatie	20
Lobby	20

Financiering	31
Toekomstprognose.....	21
Belangen	3Error! Bookmark not defined.

1 Inleiding

Wij zijn de eerste generatie die is opgegroeid met het digitale wereldwijde web. Het web heeft laten zien dat het mensen verbindt, barrières doorbreekt en ongekend krachtige mogelijkheden biedt. Onze generatie vindt het web vanzelfsprekend en weet met creativiteit, samenwerking, passie en idealisme oplossingen te vinden voor complexe problemen.

Onze toekomst kenmerkt zich door onzekerheid. Hoe houden we onze overheid betaalbaar? Hoe houden we onze woonruimte leefbaar? En hoe leven we samen met anderen in een globaliserende wereld? Op steeds meer plekken zien we dat de 'oude' manieren van organiseren in onze samenleving en voornamelijk onze overheid tekort schiet. Burgers zijn ontevreden en ervaren een grote afstand tot de instituten. Het web biedt kansen om de overheid en de samenleving weer dichterbij elkaar te brengen.

Het web is meer dan een campagnetool voor politici. Het kan overheden helpen om hun werk beter en efficiënter te doen. Het web is een open en creatief systeem waar burgers en bedrijven op kunnen bouwen. Dit zou ook moeten gelden voor de overheid zodat zij samen met burgers onze samenleving vorm kan geven.

Bij een open overheid past een open samenleving. Waar burgers samen met overheden komen tot antwoorden op de vragen van deze tijd. Waar mensen niet alleen praten, maar daadwerkelijk bouwen aan een open samenleving. Een open organisatie voor een open samenleving: de Open State Foundation. Wij zijn de makers.

Lex Slaghuis

Voorzitter

2 Achtergrond

open – ȝpən

Allowing access, passage, or a view through an empty space; not closed or blocked up.

state – stāt

Of, provided by, or concerned with the civil government of a country

De Open State Foundation is een organisatie van 50 jongeren en young professionals die zich inzet voor het bevorderen van democratische transparantie, accountability en participatie in de samenleving. Hierbij gebruikt de organisatie het web als uitgangspunt. De organisatie kenmerkt zich niet door onderzoek, beleid of praten maar door te doen. We laten zien dat technologie burgers en overheden kan veranderen om een betere samenleving te maken. De Open State Foundation komt voort uit een fusie tussen Stichting het Nieuwe Stemmen en het Hack de Overheid collectief.

2.1 Wie zijn Het Nieuwe Stemmen?

Stichting Het Nieuwe Stemmen is in 2006 opgericht door een groep jongeren. Zij zetten zich in om een groter en jonger deel van de kiezers te betrekken bij de Nederlandse democratie en het openbaar bestuur. Het internet is hiervoor een bij uitstek geschikt medium en vormt de basis voor de activiteiten van de stichting. Het Nieuwe Stemmen is meerdere keren onderscheiden voor haar unieke en innovatieve bijdrage aan e-participatie en e-democratie. Zo heeft zij onder andere een Google Fellowship en een nominatie voor de e-participatie award van het Ministerie van Binnenlandse Zaken gewonnen. Projecten die door Het Nieuwe Stemmen zijn geïnitieerd omvatten onder andere Wiekiesjij.nl, Petities.nl, Watstemmijnraad.nl en Wettenstrijd.nl.

2.2 Wie zijn Hack de Overheid?

Hack de Overheid maakt zich sterk voor de ontsluiting van meer open data door overheden. Open data is een belangrijke basis voor het transparanter maken van overheidsprocessen en het betrekken van burgers bij innovatie met en bovenop de overheid. De toekomst van open data valt of staat met heldere voorbeelden en succesvolle toepassingen die we tijdens verschillende app-wedstrijden en hackathons leveren. De evenementen en onze community zijn de spil in het web bij de onderwerpen die wij oppakken. De kern zijn hier de 'hackathons' waar mensen met een diverse achtergrond samen aan de slag gaan om in één dag nieuwe applicaties te maken op basis van open data. Concepten zoals OpenKvK, OpenOV en Politwoops zijn voortgekomen uit dit soort evenementen.

2.3 Wat is de Open State Foundation?

De Open State Foundation (OSF) zal na het voltooien van de fusie (april 2012) de juridische entiteit zijn van waaruit alle activiteiten van zowel stichting Het Nieuwe Stemmen als Hack de Overheid gedreven zullen worden. OSF heeft een bestuur dat bestaat uit (bestuurs-)leden van de fusieorganisaties. Het bestuur bestaat ten tijde van schrijven uit: Lex Slaghuis, Stef van Grieken, Tobias Dekkers, Noor Buur, Laura Wismans, James Burke en Alper Cugun. De naam Hack de Overheid zal vanwege de opgebouwde grote naamsbekendheid en mediageniekheid blijven bestaan als ‘merk’.

3 Visie & Doelstelling

De Open State Foundation staat voor een open en transparante samenleving. Het doel van de organisatie is het bevorderen van democratische transparantie, accountability en participatie in de maatschappij. De stichting is niet gebonden aan een politieke stroming en is geen aanhanger van een specifieke overtuiging. We zijn gericht op het gebruik van het web in de projecten we uitvoeren. De stichting wil een open samenleving realiseren, en richt zich op Nederland en Europa. Wij voegen waarde toe op het snijvlak van democratie, technologie en samenleving. Onze activiteiten zijn op te hangen aan drie pijlers die in al onze projecten terug te vinden zijn.

1. **Open Overheid:** de overheid dient toegankelijk, transparant, participatief en afrekenbaar te zijn.
2. **Open Politiek:** de politiek dient toegankelijk, transparant en begrijpelijk te zijn.
3. **Open Samenleving:** de samenleving (en dus het web) dient toegankelijk, transparant en neutraal te zijn

Bovengenoemde in acht nemend, en gelet op onze activistische geschiedenis waarin we soms de rand hebben opgezocht van wat acceptabel was om vooruitgang af te dwingen, is het goed om de volgende drie richtlijnen toe te lichten (waar we in gesprekken ook vaak naar gevraagd worden).

We houden ons aan de wet. We zijn in het verleden misschien activistisch(er) geweest, maar we zullen ons altijd bewegen binnen de wettelijke kaders. Om het woord ‘hacken’ terug te claimen als een constructieve activiteit —het volledig benutten van de mogelijkheden van systemen— mag er geen schijn van illegaliteit aan kleven.

We doen ons uiterste best om privacygevoelige informatie te beschermen. In zoverre dat we data willen ontsluiten en wensen dat data van de overheid vrij beschikbaar komt, heeft dit altijd betrekking op niet-persoonlijke gegevens die de overheid maakt/verwerkt/verzamelt als onderdeel van haar reguliere functioneren. Gegevens van individuele personen (zelfs geanonimiseerd) vallen hier niet onder.

We zijn geen voorstanders van absolute transparantie. We zijn ervan overtuigd dat overheidshandelen transparant en controleerbaar moet zijn waar mogelijk, maar we zijn hier niet absoluut in. Te dogmatische transparantie-eisen kunnen het werken onmogelijk maken of onbedoeld beraadslagingen verplaatsen naar plaatsen waar geen controle meer mogelijk is.

3.1 Toekomstplannen

De Open State Foundation zal zich in de toekomst richten op het versterken van de twee pijlers waar ze op steelt: mensen en software.

People Stack – Zonder nieuwe enthousiaste mensen die dingen maken en verzinnen waar we zelf nog niet eens aan hadden gedacht, staat de organisatie stil. Naast dat toekomstige werving voor de organisatie professioneel zal worden aangepakt, zullen deze nieuwe medewerkers vooral in dienst staan van het bredere netwerk. Dus: hoe kunnen wij anderen helpen om grotere dingen te bereiken. Om dit te doen zullen we mensen die participeren aan onze activiteiten helpen om zich te ontwikkelen en om daarmee onze organisatie te helpen.

Het ontwikkelen van een HRM aanpak om zowel de cultuur van de organisatie als de sociale en technische competenties van onze meest betrokken vrijwilligers/medewerkers te ontwikkelen ligt in deze lijn.

Software Stack – Wat betreft software zullen we ons richten op het consolideren van de bestaande proposities en het breder uitrollen en verbeteren daarvan (waar van toepassing). Dat brengt de noodzaak tot een sterker portfoliomanagement met zich mee om de verschillende concepten te schikken en ervoor te zorgen dat toevoegingen daadwerkelijk

een meerwaarde bieden. Maar, we kunnen natuurlijk geen toevalstreffers, op een hackathon of door iemand van ons geïnitieerd, uitsluiten – mits ze direct hun relevantie bewijzen en hun draai in de populaire media vinden (zie bijv. Politwoops).

Communicatie – Om dit te bereiken zal naast het aantrekken en ontwikkelen van talent ook heldere communicatie nodig zijn over wat de Open State Foundation kan/wil en wat de Open State Foundation heeft gerealiseerd. We moeten helder communiceren over onze thema's, wat weer een wervend effect heeft op zowel de mensen als op de ontwikkeling van de software.

4 Programma's

De activiteiten van de Open State Foundation in 2012 zijn onder te verdelen in twee verschillende programma's. Binnen deze programma's worden activiteiten uitgevoerd die aansluiten bij de doelstelling van de stichting. Het **Open Government** (Open Overheid) programma heeft als doel de dienstverlening van de overheid te verbeteren door slim gebruik van het web. Thema's als open data, participatie, dienstverlening en apps zijn in dit programma ondergebracht. In het **Open Politics** (Open Politiek) programma wordt aandacht gegeven aan het functioneren van de politiek, de democratie en het openbaar bestuur. Via het web worden toepassingen gezocht om de afstand tussen burgers en gekozenen te verkleinen. Thema's als politieke transparantie, accountability en openbaarheid van bestuur worden in dit programma ondergebracht.

Hieronder wordt per programma de verschillende projecten opgesomd, inclusief partners, OSF betrokkene(n), geplande resultaten en de status van het project (actief project, slapend project of een project dat we beogen op te starten).

4.1 Open Government

Het Open Government programma heeft als doel de dienstverlening van de overheid te verbeteren door slim gebruik van het web. Thema's als open data, participatie, dienstverlening en apps worden in dit programma ondergebracht.

4.1.1 *Hack de Overheid - App-competities en Hackathons 2012*

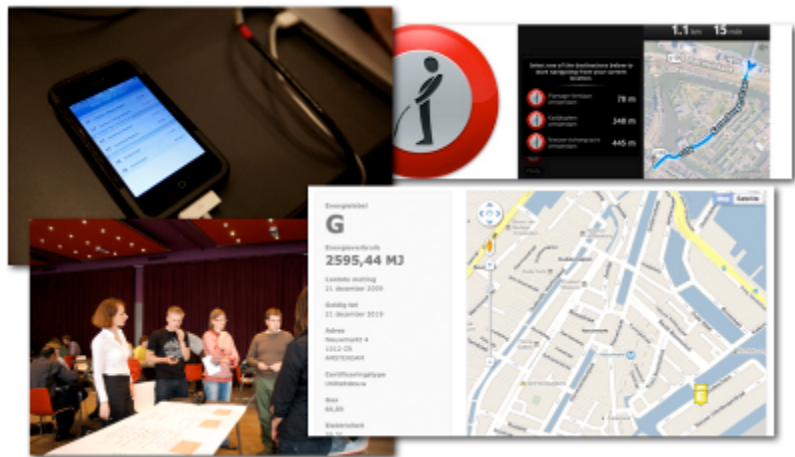
Partners: Ministerie van Binnenlandse Zaken, Ministerie van Economische Zaken, Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen, Waag Society, Gemeente Amsterdam en de Provincie Noord Holland.

OSF betrokkenen: Lex Slaghuis (bestuursverantwoordelijke), Alper Çugun en James Burke, Natasja Trifkovic (projectmanager), vrijwilligers, netwerk

Status project: dit is een actief project

Tijdens een 'open data' App-competitie helpen we overheden om data vrij te geven, en stellen we ontwikkelaars in staat om hiermee Apps te bouwen op een van onze 'Hackathons'. In 2011 zijn de app-competities AppsforAmsterdam, AppsforNoordHolland en Apps voor Nederland gestart. Tot nu toe heeft dit meer dan 75 nieuwe toepassingen opgeleverd en zijn er hierdoor enkele honderden datasets vrij gekomen.

Voorbeelden van toepassingen variëren van wc-vinders tot invalidenparkeerplaatsen, van open realtime vervoersinformatie tot het aantal acties van de brandweer (keren dat ze moeten uitrukken) en van bodemvervuilingscanners tot buurtkaarten met veiligheidsindicators of energielabels.

In 2012 gaan we in plaats van app-competities organiseren, verder schalen. Dat betekent dat er twee Hackathons per jaar (juni en oktober 2012) worden georganiseerd, waarbij externe app competities en andere partijen (als sponsor) kunnen aanhaken en participeren. Dit betekent dat we onze aandacht kunnen laten uitgaan naar het verder uitbouwen van de community van ontwikkelaars, en hen kunnen verder helpen met het ontwikkelen van toepassingen die de maatschappij potentieel kan veranderen.

Overheden kunnen tijdens een Hackathon nieuwe datasets presenteren. Internationale sprekers zullen inspireren. Workshops van onze Open Data Netwerken zorgen voor verbinding van ontwikkelaars en ambtenaars, en zorgen voor de ontmoeting van amateurs en professionals. Nieuwe prototypes worden er gepresenteerd. Winnaars van (App-) competities worden op passende wijze bekend gemaakt tijdens de Awards-show. Het publiek wordt gevonden en betrokken middels een avond- en nachtprogramma programma dat open data verbindt met kunst en moderne cultuur.

Gepland Resultaat:

- Opleveren van de laatste (door ons georganiseerde) app–competitie “Apps voor Nederland”
- Per Hackathon participatie van +/- 200 ontwikkelaars
- Aandacht voor open data in de media en politiek
- Jaarlijks ± 100 nieuwe toepassingen op basis van open data. Voor een overzicht: <http://www.appsvoornederland.nl/apps>

4.1.1 Open Cultuur Data

Partners: Amsterdam Museum, EYE film instituut, Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid, Rijksmuseum Amsterdam, nationaal archief, rijksmonumenten.info, Beelden voor de toekomst, Creative Commons Nederland, Innovators Netwerk Erfgoed, Archief 2.0, Kenniscentrum Digitaal Erfgoed

OSF betrokkenen: Lex Slaghuis (bestuursverantwoordelijke), Nikki Timmermans (projectleider), Lotte Belice Baltussen, Maarten Brinkerink, Maarten Zeinstra, netwerk

Status project: dit is een actief project

Open Cultuur Data is niet zo zeer een project of initiatief, het is in de basis een netwerk. In de aanloop naar Apps voor Nederland werden we ons bewust van de beperkte aandacht die open data heeft in semipublieke sector. Juist de bezuinigingen in de culturele sector maakt dat er minder geld is voor interessante toepassingen. Met open data kunnen zij alsnog innoveren.

Met meerdere kwartiermakers uit onze community is een netwerk georganiseerd dat op 4 oktober 2011 haar eerste bijeenkomst had. Met een opkomst van meer dan 20 personen was deze workshop zeer succesvol, en heeft het meer dan 10 erfgoed instellingen geïnspireerd en betrokken.

Inmiddels zijn er meer dan 6 datasets vrijgegeven waaronder toonaangevende erfgoed instellingen zoals het Rijksmuseum, het Nationaal archief en het Instituut voor Beeld en Geluid. Op de bijeenkomst van 26 november 2011 was het dan ook een feestje met meer dan 60 aanwezigen en waar diverse nieuwe erfgoed instellingen kenbaar maakten om ook mee te gaan doen. Het open cultuur data netwerk heeft ook internationale allure, want recent is er op de website van The Guardian gepubliceerd over dit succesvolle netwerk.

De winst voor erfgoedinstellingen is evident: het Rijksmuseum maakte onlangs bekend dat er inmiddels meer dan 60 ontwikkelaars contact hebben gezocht om aan de slag te gaan met hun cultuur data.

Onze verwachting van de toepassingen op het vlak van cultuur data variëren van games, informatieve en verdiepende websites en educatie tot professionele diensten die toerisme en museumbezoek vergroten.

4.1.2 Open Onderwijs Data

Partner: Gemeente Amsterdam (Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling)

OSF betrokkenen: Lex Slaghuis (bestuursverantwoordelijke), Alette Baartmans (projectleider), vrijwilligers, netwerk

Status project: dit is een actief project

De successen bij Open Cultuur Data hebben ons doen besluiten om Open Onderwijs Data op te starten. In het onderwijs is er namelijk een hoop te veranderen en te verbeteren met open data. De gemeente Amsterdam kwam hiervan op de hoogte en hieruit is een samenwerking ontstaan waarbij er een project- en community manager (Alette Baartmans) wordt gefinancierd.

In twee weken tijd is er van uitnodiging gewerkt naar de eerste netwerkworkshop, op 26 november 2011, waarbij er zo'n 40 mensen aanwezig waren. Momenteel is het project met ouders uit diverse doelgroepen op zoek naar de kansen en mogelijkheden voor benutting van Open Onderwijs Data. Meerdere uitgewerkte concepten worden vervolgens gebouwd door teams van ontwikkelaars uit onze ontwikkelaarscommunity, die daarvoor 'Rewards' – een beloning van ongeveer 2000 euro – krijgen.

Het netwerk speelt een belangrijke rol in het vergaren van relevante data maar zorgt er ook voor dat data toepassingen de weg naar gebruikers zullen vinden.

De samenwerking met de gemeente Amsterdam heeft hierbij onschatbare waarde. Amsterdam heeft zich gecommitteerd aan het vrij geven van zoveel mogelijk Open Onderwijs Data, en wij verwachten dat hierdoor ook andere overheidsinstellingen gemotiveerd worden om te volgen.

Deze wijze van ontwikkelen van vraaggericht toepassingen met een ontwikkelaarscommunity zou ons inziens ook op andere netwerken kunnen worden toegepast.

4.1.3 *Open Zorg Data*

OSF betrokkenen: Lex Slaghuis (bestuursverantwoordelijke), Atilla Erdödi (projectleider), netwerk

Status project: dit project beogen we binnenkort op te starten

Met de lanceringworkshop van 26 november 2011 is er een netwerk ontstaan van ongeveer 15 mensen. Op dit moment zijn we bezig dit netwerk uit te bouwen, en te kijken in hoeverre dit verbonden kan worden met externe partijen.

4.1.4 *Open Aid Data*

Partner: NCDO (Nationale Commissie voor internationale samenwerking en Duurzame Ontwikkeling)

OSF betrokkenen: Lex Slaghuis (bestuursverantwoordelijke), Heinze Havinga (projectleider), netwerk

Status project: dit is een actief project

Het jongste partner netwerk dat zich richt op het openstellen van gegevens en data uit de sector van ontwikkelingssamenwerking, het delen van kennis en het verspreiden van innovatie heeft zijn eerste bijeenkomst gehad op 7 mei 2012. Daar zijn de eerste visualisaties gemaakt en de eerste netwerkcontacten gevormd.

4.1.5 *Open Financiële Data/ OpenSpending*

Partners: Open Knowledge Foundation

OSF betrokkenen: Alper Çugun (bestuursverantwoordelijke), Thuy Ngo (projectleider), Lex Slaghuis

Status project: dit project beogen we binnenkort op te starten

Open Financiële Data (Open Spending) is oorspronkelijk een project van de Open Knowledge Foundation, waarbij overheden tot op het hoogste detail niveau financiële data vrijgeven. Open Financiële Data is inmiddels in meer dan tien landen actief, en wij denken dat Nederland ook gebaad is bij financiële transparantie.

Beperking in de vrijgave van financiële data staan in de wet Openbaar bestuur. In de praktijk betekent dit dat privétransacties (lonen, onkosten van ambtenaren, leges van particulieren) niet vrijgegeven worden. Daarnaast worden transacties met een vertrouwelijke en/of speculatieve component, zoals bijv. grondtransacties, weg gelaten worden.

Diverse lokale overheden waaronder de Gemeenten Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Wageningen, Ede en de Provincies Zuid Holland, Noord Holland en Groningen zijn hierin geïnteresseerd. Er wordt tevens gelobbyd om dit project door alle gemeenten te laten implementeren.

De insteek van het programma is om met 5 overheidspartners dit project te gaan implementeren, waarbij de insteek is dat daarna andere overheden zo laagdrempelig mogelijk kunnen mee doen. Te denken valt dan aan video instructies die uitleggen hoe men de data kan exporteren en publiceren. Uiteindelijk willen we dat elke overheid –dus ook kleinere– financieel transparant kunnen werken.

Toepassing van deze financiële data zijn zeer divers te noemen. Allereerst is er de informerende en controle functie – die zich niet alleen beperkt tot burgers en journalistiek. Uit reacties van overheden blijkt dat ambtenaren en politici ook graag meer toegang tot financiële gegevens willen.

Een overheid kan hierdoor slimmer (en goedkoper) werken; door meer te weten over leveranciers, maar ook door te kijken hoe andere overheden hun geld uitgeven. Ten slotte is een infrastructuur voor financiële overheidsdata ook zeer relevant voor onderzoek. Te denken valt aan benchmarking van overheden. Dit hoeft zich ook niet te beperken tot Nederland, de OKFN is al bezig met de volgende stap: de ontwikkeling van www.planet.openspending.org als ‘hub’ om financiële data van alle overheden wereldwijd gaat vergelijken.

4.1.6. Appsvoordemocratie

Partner: Tweede Kamer der Staten Generaal

OSF betrokkenen: Lex Slaghuis (bestuursverantwoordelijke), vrijwilligers, netwerk

Status project: dit project wordt momenteel opgestart

Appsvoordemocratie is het nieuwste open data project van Open State. Het is een project dat in opdracht van de Tweede Kamer wordt uitgevoerd. De ParlIS database van de Kamer komt de komende 12 maanden als open data beschikbaar en hiervoor organiseren wij een hackathon in de Tweede Kamer. Open State heeft als een van de weinige spelers hierdoor toegang tot de closed beta

versie van deze API. Stefan de Konink is gevraagd alle data in te laden en up to date te houden in onze eigen API. Onze eigen API stelt alle Parlis data beschikbaar aan het publiek, totdat de Parlis API van de Tweede Kamer open komt en beschikbaar komt voor het publiek.

Wat bijzonder aan dit project is, is dat het met het VolgMijnStem project nieuwe functies kan gaan ontwikkelen.

4.2 Open Politics

In dit programma wordt aandacht gegeven aan het functioneren van politiek en openbaar bestuur. Via het web worden toepassingen gezocht om de afstand tussen burgers en gekozenen te verkleinen. Thema's als politieke transparantie, accountability en openbaarheid van bestuur worden in dit programma ondergebracht.

4.2.1 Wettenstrijd

Partners: Educatief Uitgeverij Noordhoff B.V., game ontwikkelaar X-Mediaworks

OSF betrokkenen: Noor Buur (bestuursverantwoordelijke), Joliene van Grieken (projectleider), Annemone Heijn, Samuele Marsura, Stefan Kruszel en Nellie Winter-Bol.

Status project: dit is een actief project

De serious game Wettenstrijd simuleert de rol van een politicus; een partijlid die burgers vertegenwoordigt. De politicus maakt belangen afwegingen naar gelang zijn politieke gedachtegoed en staat centraal in het proces van politieke besluitvorming. Door de juiste samenwerking met medepartijleden en andere partijen opereert hij in het parlement waar wetgeving wordt aangenomen op grond van een meerderheid. De leerling moet voor zichzelf en voor de partij de hoogst mogelijke score

behalen. De politicus pleegt daarom veel overleg, staat open voor zijn maatschappelijke achterban en ervaart de invloed van zijn achterban en de media op zijn keuzes. De game draagt bij aan een tweetal educatieve doelstellingen. Allereerst de analyse van maatschappelijke vraagstukken en ontwikkelingen en ten tweede duiding van de structuur van politieke besluitvorming.

Gepland Resultaat:

- Verdere uitrol van het spel binnen middelbaar onderwijs in Nederland
- Verkennen van mogelijkheden de game binnen ander Europese landen uit te zetten
- Verkennen duurzaam partnerschap met Noordhoff Educatief Uitgeverij B.V.

4.2.2 Nu.nl/politiek

Partners: Sanoma Media (Nu.nl)

OSF betrokkenen: Stef van Grieken (bestuursverantwoordelijke), Laura Wismans (projectlid), Ben Teeuwen (projectmanager), Breyten Ernsting (programmeur), Jorik Ravesteijn, Michiel Frenaij, Anne-Mirthe Dieudonné en Diederik-Jan Lemkes

Status project: dit is een actief project

Een verkiezing is een functioneringsgesprek voor politici. Op die datum wordt vastgesteld of een politicus mag blijven zitten of niet wordt herkozen. Een groot gedeelte van de kiezers maakt een beslissing op basis van het politieke klimaat of campagnes die worden gevoerd in verkiezingstijd.

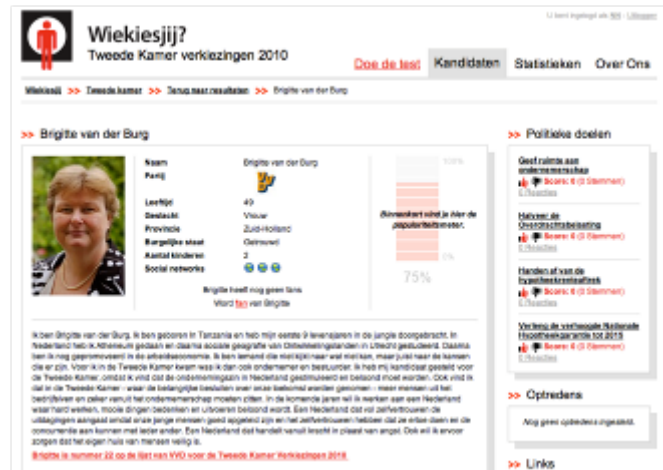
Nu.nl/politiek registreert vitale politieke data om 24 uur per dag een objectief beeld van Tweede Kamerleden te bieden. Worden beloftes – gedaan in verkiezingstijd – ingewilligd, of zijn deze gedaan uit eigenbelang? Wat stemt mijn kandidaat tijdens debatten of wat zegt mijn kandidaat op lokale bijeenkomsten? Waar gaan mijn belastingcenten naartoe? Welke onderwerpen spelen tijdens verkiezingen een belangrijke rol?

Burgers kunnen dit als bron gebruiken om de juistheid van hun uitgebrachte stem te onderzoeken en zich te oriënteren op alternatieven voor de volgende verkiezing. Voor journalisten is het een bron van (context) informatie waarmee opvallende zaken sneller aan het licht kunnen worden gebracht. Nu.nl/politiek maakt het makkelijker om zaken zoals stemgedrag, Kamervragen, ingediende amendementen, moties en uitspraken van politici te

doorzoeken. Deze data wordt ook via een open data bron gedeeld met andere ontwikkelaars.

Gepland Resultaat:

- Open data sets worden via een open broncode gedeeld met ontwikkelaars netwerk
- Ten minste 5 miljoen bezoekers aan de website
- Duurzaam partnerschap met Sanoma Media om tool en broncode duurzaam te ontwikkelen en te onderhouden

4.2.3 Wiekiesjij

OSF betrokkenen: Tobias Dekkers (bestuursverantwoordelijke), Godart van Gendt (projectleider), vrijwilligers

Status project: dit is een actief project

Wiekiesjij is een website die ingezet wordt tijdens verkiezingen. Wiekiesjij biedt kandidaten en partijen een interactief platform om zich te presenteren aan de kiezer. De site geeft kiezers de mogelijkheid op basis van heldere en toegankelijke informatie een duidelijke afweging te maken van standpunten en tussen de kandidaten en partijen. Door middel van een interactief vraag- en antwoordspel kan een kiezer snel de meeste geschikte kandidaat vinden.

Gepland Resultaat:

- In het geval van parlementaire verkiezingen (sept. 2012) ten minste 50% van de partijprofielen gevuld
- In het geval van parlementaire verkiezingen (sept. 2012) ten minste 1 miljoen unieke bezoekers

4.2.4 .Dev

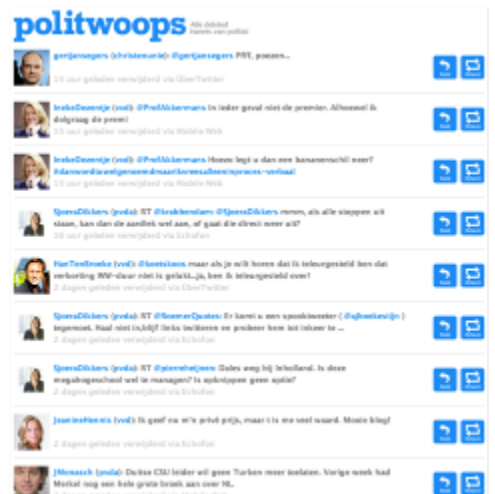
OSF betrokkenen: Stef van Grieken (bestuursverantwoordelijke)

Status project: dit is een actief project

De developers omgeving (.Dev) heeft als doel om ontwikkelaars te ondersteunen bij het (her)gebruiken van politieke informatie in Nederland. Hiervoor stellen we politieke data beschikbaar via een webservice. Daarnaast delen we onze broncode via open source licenties met derden via Github (github.com – social coding).

Gepland Resultaat:

- Openstellen van meer politieke data sets voor spin off van applicaties binnen ontwikkelaars netwerk

4.2.5 Politwoops

OSF betrokkenen: Stef van Grieken (bestuursverantwoordelijke), Breyten Ernsting (programmeur)

Status project: dit is een actief project

Politwoops is een kleinschalig project dat de verwijderde tweets van politici toont op een website. Politwoops laat zien welke zaken politici toch liever niet met de wereld deelden.

Gepland Resultaat:

- Hergebruik van de broncode in ten minste 4 landen, om zelfde tool met zelfde doel uit te rollen
- Momenteel loopt er een samenwerking met de Sunlight Foundation in de Verenigde Staten. Politwoops in de VS willen we omzetten naar een blijvende tool.

4.2.6 Toeval of Niet

Partners: NRC-Next

OSF betrokkenen: Laura Wismans (bestuursverantwoordelijke), Julia Kramer (projectleider), vrijwilligers

Status project: dit is een actief project

De website Toeval of Niet toont de invloedsrelaties tussen politici, personen en organisaties. Op deze manier worden de 'old boys netwerken' in de politiek zichtbaar. Door middel van het aggregeren van verschillende databestanden zoals de ledenlijst van Nieuwspoot, LinkedIn, almanakken van studentenverenigingen en lobbyregisters krijgen we een beeld van de invloed relaties tussen politici, personen en organisaties. Samen met NRC-Next zal in 2012 (een) artikel(en) worden geschreven over deze relaties.

Gepland Resultaat:

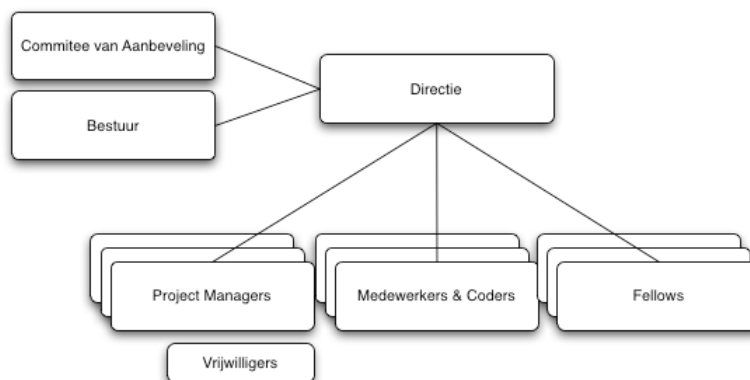
- Uitbreiden van de databestanden die het lobbyregister Toeval of Niet? voedt en meer invloedsrelaties bloot legt.
- Ten minste één artikel in NRC-Next over de invloedsrelaties binnen politieke en/of maatschappelijke netwerken
- Mediacampagne om de website ruchtbaarheid te geven.

5 Organisatie

De Open State Foundation is een jonge en dynamische organisatie die zich inzet voor de publieke zaak. De organisatie bestaat momenteel uit een zevenkoppig bestuur, 44 vrijwilligers, vier medewerkers en een community met meer dan 800 leden (voornamelijk programmeurs). De activiteiten van de organisatie worden gekenmerkt door doel- en resultaatgerichtheid. We laten zien dat technologie kan bijdragen aan een verbeterde samenleving. Dit heeft er toe geleid dat meer dan zes miljoen unieke gebruikers (voornamelijk in Nederland) wel eens een applicatie van de organisatie heeft gebruikt. De organisatie heeft zowel in omzet als omvang de afgelopen jaren een explosieve groei laten zien en veel mensen zijn enthousiast voor ons aan de slag gegaan.

Deze groei is direct ook een van de ‘problemen’ van de organisatie. In vergelijking met andere organisaties is voornamelijk de communicatie- en lobbytak onderontwikkeld. In de komende jaren zal een professionaliseringsslag moeten worden gemaakt om onze doelen te halen en de omvang van de organisatie beheersbaar te maken.

5.1 Rollen en Verantwoordelijkheden

De dagelijkse leiding van de organisatie ligt bij de directie (een directeur). De directie is belast met het aansturen van de organisatie, het opstellen en uitvoer van beleid, externe representatie en het voeren van de financiële administratie. De directie wordt gesteund door een bestuur waarin sleutelfiguren uit de organisatie zitten – met name (oud-)medewerkers, specialisten en afgevaardigden van belangrijke partners. Het bestuur is belast met het uitzetten van de grote beleidslijnen. Daarnaast controleren zij het functioneren van de directeur en voeren zij controle uit op de financiële situatie van de organisatie.

De directeur ziet toe op het functioneren van de projecten. De directeur zorgt voor kennisoverdracht en continuïteit binnen de organisatie naast vrijwilligers die snel doorwisselen. De projecten worden uitgevoerd door vrijwilligers en projectmanagers. Deze projectmanagers rapporteren naar de directie en overleggen met enige regelmaat. Binnen de projecten functioneren vrijwilligers en mogelijk ook medewerkers van de stichting.

De stichting heeft naast projecten vaste coders die aan projecten kunnen werken. Deze pool omvat nu een programmeur van een FTE en zal worden uitgebreid met een extra programmeur en een 'coder in residence'. Deze laatste is iemand uit de markt die een jaar lang mee helpt voor de publieke zaak. Medewerkers zijn actief in verschillende projecten. Afhankelijk van de omvang en behoefte van het project kunnen zij worden ingezet.

Naast de operationele organisatie structuur kent de stichting een comité van aanbeveling. In dit comité zitten prominenten die bekend zijn met de materie. Zij dienen als gezicht naar externe organisaties. De organisatie werkt in veel gevallen samen met partners. Dit kunnen partners zijn in het uitwerken van technologie, maar natuurlijk ook partners waarmee we samenwerken in projecten. We streven er naar om wanneer dit kan met externen samen te werken.

Op dit moment ligt de dagelijkse leiding in handen van Lex Slaghuis, tot augustus 2012 ondersteund in stafwerkzaamheden door project- en office manager Natasja Trifkovic. Het bestuur bestaat uit:

1. Lex Slaghuis – Voorzitter en portefeuille acquisitie
2. Stef van Grieken – Bestuurslid en portefeuille externe relaties
3. Tobias Dekkers – Penningmeester
4. Noor Buur – Secretaris
5. Laura Wismans – Bestuurslid en portefeuille datajournalistiek
6. James Burke – Bestuurslid en portefeuille visie en afstemming met internationale partners
7. Alper Çugun – Bestuurslid en portefeuille communicatie en technologie

Elk project heeft een projectleider en een bestuursvertegenwoordiger.

5.2 Community

De organisatie heeft een vitaal belang bij het opbouwen en ondersteunen van een community van vrijwilligers en coders. Het bestuurslid verantwoordelijk voor externe communicatie zal speciale aandacht moeten geven aan deze community. Een groot deel van het bestaansrecht van enkele projecten en het initiëren van nieuwe initiatieven hangt af van de bereidheid van deze groep.

Verder zal het komende jaar de aandacht gericht worden op het verduurzamen van de doorstroom van de community naar actieve rollen binnen de stichting zoals fellows, projectleiders/-eigenaars en ook als bestuur. Dit zal met zich meebrengen dat succesvolle projecten uit hackathons in de organisatie meegenomen worden in een incubator en dat de themanetwerken zelfstandig, maar in lijn met de doelen van de Open State Foundation, opereren. Daar komt bij dat we actief de community meer open willen maken voor participatie van nieuwe mensen, met de ambitie om ze door te laten groeien naar sleutelposities.

De community is op dit moment grote groepen niet-programmeurs aan zich aan het binden door middel van de Open [Cultuur/ Zorg/ Ontwikkeling/ Financiële] Data netwerken. Dit zijn zelfstandige netwerken die hun eigen bijeenkomsten verzorgen met hun eigen webaanwezigheid, maar die vallen onder de Open State Foundation. Open State start deze netwerken op en laat ze zelfstandig de problemen rondom open data en waardecreatie in hun sector oplossen. De zelfstandigheid zorgt ervoor dat we zonder veel extra management overhead toch erg actief kunnen zijn op al deze terreinen. De stichting verzorgt voor elk netwerk zichtbaarheid via de communicatie, toegang tot de community, toegang tot het bredere netwerken en de thematische samenhang.

In 2012 zal tijdens de verschillende evenementen ook een eerste aanloop gemaakt worden om de initiatieven die tijdens een evenement ontstaan te verduurzamen via een incubatormodel. Het is noodzakelijk voor de groei van open data (netwerken) in Nederland dat de initiatieven die ontstaan geen eendagsvliegen zijn, maar helaas ontbreekt aan de kant van de overheid ook vaak de aansluiting om echt door te pakken. We hebben al afscheid genomen van het wedstrijdmodel (app-competities) en zijn bezig om met de thematische netwerken te bekijken hoe we via open data en het maken van nieuwe applicaties kunnen beantwoorden aan vragen vanuit een thematisch veld.

5.3 Communicatie

De Open State Foundation heeft op dit moment geen actief organisatiebreed communicatiebeleid.

Ieder project communiceert naar eigen inzicht met doelgroepen, achterban en de media. Ondanks dat er geen beleid wordt gevoerd op communicatie wordt er wel geregeld bericht in de pers over de organisatie of

projecten. Het doet ons vermoeden dat er nog veel meer uit de projecten en de organisatie is te halen op dit gebied. Om communicatie en mediabeleid in de komende jaren vorm te geven willen we de capaciteit op communicatie versterken om de communicatie met de community, journalisten, overheid en de Nederlandse burgers te verbeteren.

Er is op dit moment een concept communicatiestrategie opgesteld wat nu geïmplementeerd zal worden. Dit programma bestaat uit een serie te nemen stappen.

In de eerste plaats wordt de Open State Foundation neergezet als een professionele organisatie met een eigen stijl en een internationale weerslag. Daarmee kunnen we ook buiten Nederland goed de boer op zonder steeds aangesproken te worden op het woordje 'hacker'. Daar komt een sociale media strategie bij om op alle mogelijke kanalen onze uitingen te plaatsen en engagement te creëren. Alle kanalen verwijzen terug naar onze website en de projecten. Die zijn er dan ook op ingericht om open te communiceren naar

Donner: 'Wob moet beperkt blijven tot overheidsbesluiten'

twintig jaar openbaar,

De notulen van de ministerraad worden na

Donner: overheden moeten WOB-verzoek kunnen afwijzen

Kamer: subsidies fracties geheim

4 uur kruisverhoor over OV-chiponderzoek

De Tweede Kamer overweegt de namen van 61 lobbyisten openbaar te maken. Deze lobbyisten, in het bezit van een door de Tweede Kamer verstrekte vaste pas, hebben permanent toegang tot het Kamergebouw. De meerderheid van belangenvertegenwoordigers en lobbyisten komt - gewoon zonder pas - regelmatig in het Kamergebouw voor lobby, gesprekken of het bijwonen van de

c. een onderwerp waarover korter dan twee jaar voor indiening van het burgerinitiatief door de Kamer een besluit is genomen, behoudens in het geval van substantiële en voldoende concrete nieuwe feiten of omstandigheden die ten tijde van de beraadslaging over het onderwerp in de Kamer niet bekend waren;

de buitenwereld en geïnteresseerden uit te nodigen om langs een geleidelijke curve te participeren. Dat kan beginnen met een bezoek aan een borrel of een reactie op Facebook, maar door proactief te reageren en ons open op te stellen en talenten te herkennen, kunnen we kijken hoe we samen meer kunnen.

Onze themanetwerken die hun eigen werkterrein hebben (cultuur, onderwijs, zorg etc.) zijn verantwoordelijk voor hun eigen communicatie binnen en geven deze vorm in overleg met het Bestuur en de directeur.

5.4 Lobby

In tegenstelling tot veel andere non-profit organisaties kent de organisatie geen direct lobbybeleid. Het contact met politici en pers is echter goed en binnen politieke en beleidskringen wordt de organisatie (en haar projecten) regelmatig aangehaald. De stichting heeft al een bijdrage geleverd aan het opstellen van initiatiefvoorstellen en levert input bij relevante Kamerdebatten aan politici.

Door onkunde, misinformatie en tegenstrijdige belangen proberen overheden het verspreiden van informatie, transparantie en participatie via het internet tegen te gaan. Overheden, en met name de Nederlandse, worden steeds ontransparanter. Dit gaat in tegen onze doelstelling en de fundamentele krachten die spelen op het internet. De Open State Foundation wil zoveel mogelijk barrières die informatiestromen tussen burgers en de overheid maar ook tussen burgers onder elkaar wegnemen. Overheden moeten transparant zijn in hun optreden.

Om dit voor elkaar te krijgen zal in de komende jaren een meer structurele lobby moeten worden opgezet in Den Haag en Brussel. Deze lobbywerkzaamheden zullen we voornamelijk vervullen met behulp van onze goede contacten in de landelijke en Europese politiek, via wie we onze punten al onder de aandacht brengen in verschillende gremia. We merken dat de zaken waar we ons hard voor maken ook in de politiek hun weerslag hebben, maar op de langere termijn kunnen onze activiteiten zeker de ondersteuning gebruiken van iemand die organisatiebreed de lobby versterkt.

6 Financiering

De Open State Foundation is voor haar financiering afhankelijk van derden. De inkomsten van de organisatie zijn op te delen in subsidies van overheden, donaties van particulieren

en inkomsten uit belangen. De voornaamste kosten zijn kosten voor de ontwikkeling van technologie en kosten voor personeel.

6.1 Toekomstprognose

Qua organisatorische dekking en controle van de financiële groei zal Tobias Dekkers, op dit moment bestuursverantwoordelijke voor administratie en financiën, een parttime verplichting op zich nemen om te borgen dat de groei niet ten koste gaat van de financiële gezondheid en transparantie van de organisatie.

6.2 Belangen

De organisatie kan wanneer projecten financieel interessant zijn, en zelfstandig draaien met structurele winst, deze uitrollen als ondernemingen en daar een belang in nemen. De winsten die uit deze ondernemingen voortkomen komen dan ten goede aan de algemene middelen van de stichting.

Na de fusie heeft de stichting belangen in Wiekiesjij OR BV (Stembureaus en stemwijzers voor ondernemingsraden, belang van 10%) en Xmediaworks (Wettenstrijd voor commerciële trainingen, licentie van 10% van de winst).